

Täysistunto

Tiistai 24.3.2026 klo 14.00—18.54

7. Hallituksen esitys eduskunnalle lemmikkieläinten siirtoja koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 192/2025 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 1/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 1/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu alkaa. Edustaja Elo-maa, valiokunnan puheenjohtaja, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.22 **Ritva Elomaa ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva hallituksen esitys lemmikkieläinten siirtoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta on luonteeltaan ennen kaikkea tekninen mutta samalla erittäin tärkeä. Sen keskeisenä tavoitteena on saattaa Suomen lainsäädäntö vastaamaan Euroopan unionin eläinterveys sääntöjä tilanteessa, jossa nykyinen niin sanottu lemmikkieläinasetus kumoutuu huhtikuussa 2026. Kyse ei kuitenkaan ole pelkästään viittausten päivittämisestä. Taustalla on laajempi kokonaisuus siitä, miten varmistamme, että lemmikkieläinten liikkuminen maasta toiseen on turvallista sekä eläinten että ihmisten kannalta. Eläintautien torjunta ei tunne rajoja, ja siksi sääntelyn on oltava ajantasaista, selkeää ja tehokasta.

Maa- ja metsätalousvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä vähäisin, pääosin teknisin, muutoksin, joilla varmistetaan sääntelyn täsmällisyys ja yhteensopivuus EU-lainsäädännön kanssa. Valiokunta korostaa mietinnössään erityisesti valvonnan merkitystä. Suomessa lemmikkieläinten siirtojen valvonta kuuluu Tullille ja Ruokavirastolle. Vuonna 2024 Tulli tarkasti lähes 15 000 lemmikkieläintä, ja puutteita havaittiin lähes 300 tapauksessa. Tämä osoittaa, että sääntelylle ja sen valvonnalle on todellinen tarve. Valiokunta pitää tärkeänä, että valvovilla viranomaisilla on riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen. Keskeinen muutos esityksessä koskee viranomaisien toimivaltuuksia tilanteissa, joissa siirtoja koskevia vaatimuksia rikotaan. Jatkossa Ruokavirasto tai Tulli voi tarvittaessa itse huolehtia esimerkiksi eläimen lopettamisesta tai tuotteen hävittämisestä toimijan kustannuksella. Tämä selkeyttää vastuukysymyksiä ja ennen kaikkea varmistaa, että toimenpiteisiin voidaan ryhtyä viivytystä eläintautiriskien torjumiseksi.

Arvoisa puhemies! Valiokunta nostaa esiin myös konkreettiset riskit, joita puutteellisesti valvotut siirrot voivat aiheuttaa. Esimerkiksi raivotauti on vakava ja hengenvaarallinen tauti, jota esiintyy yhä Euroopassa. Samoin afrikkalainen sikarutto muodostaa merkittävän uhan eläintuotannolle. Näiden tautien leviämisen estäminen edellyttää selkeää sääntelyä ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2026 vp

tehokkaita toimivaltuuksia viranomaisille. On myös myönteistä, että jatkossa EU:n ulkopuolelta tuotaville koiran-, kissan- ja fretinpennuille sääntely tiukentuu raivotautirokotusvaatimusten osalta. Tämä on tärkeä askel tautiriskien vähentämisessä.

Lopuksi valiokunta korostaa neuvonnan ja ohjeistuksen merkitystä. Kansalaisten ja toimijoiden on saatava helposti ymmärrettävää tietoa siitä, mitä vaatimuksia lemmikkieläinten siirtoihin liittyy. Ennaltaehkäisy on tässäkin asiassa tehokkain keino. Kyseessä on kokonaisuus, joka tukee sekä eläinten hyvinvointia että kansanterveyttä ja varmistaa, että Suomi toimii osana yhteistä eurooppalaista eläinterveyden suojelujärjestelmää.

Näillä perusteilla maa- ja metsätalousvaliokunta esittää, että eduskunta hyväksyy lakiehdotukset valiokunnan ehdottamin muutoksin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Kiitokset valiokunnan puheenjohtajalle esittelystä. — Sitten edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

16.26 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! Tänään olemme yhden vakavan asian äärellä, nimittäin pörröisten perheenjäsentemme turvallisuudesta on kyse. Tämän esityksen ytimessä on lemmikkieläinten turvallisuus, niiden terveyden suojelu ja tarttuvien eläintautien tehokas torjunta. Kun Euroopan unionin vanha lemmikkieläinasetus kumoutuu tänä keväänä ja uusi eläinterveyssäännöstö tulee täysimääräisesti voimaan, on myös Suomen päivitettävä kansallista lainsäädäntöään. Nyt se tehdään selkeästi, oikea-aikaisesti ja ennen kaikkea eläinten hyvinvointia ja turvallisuutta vahvistaen.

Tämä lakiuudistus ei kuitenkaan ole vain pykälien uudelleennimeämistä. Sillä on suora vaikutus heidän arkeensa, joilla on pörröisiä perheenjäseniä. Lemmikin mukaan ottaminen lomamatkalle ja adoptoiminen ulkomailta ovat tänä päivänä yleisempiä kuin aikaisemmin. On jokaisen lemmikkinsä kanssa matkustavan etu, että sekä lähtö- että paluuehdot ovat selkeät ja yhdenmukaiset EU-tasolla. Näin matka sujuu paremmin ja matkustamiseen voidaan valmistautua ajoissa. Nyt tämän lain myötä sekä omistajan että viranomaisen vastuut näissä tilanteissa ovat entistä tarkemmin määriteltyjä.

Arvoisa puhemies! Lemmikkieläinten siirrot maasta toiseen eivät kuitenkaan ole vain rajanylityskysymyksiä. Ne ovat osa terveysturvallisuuttamme. Raivotauti, lintuinfluenssa ja muut samankaltaiset sairaudet ovat vaarallisia eläintauteja, jotka voivat uhata sekä eläimiä että ihmisiä. Uusi eläinterveyssäännöstö korostaa juuri näiden tautien ehkäisyä ja torjuntaa painottaen rokotuksia, tunnistusmerkintöjä ja kuljetuskuntauisuuden varmistamista. Tällä esityksellä varmistamme, että maamme rajojen kautta kulkevat lemmikit ovat terveitä, asianmukaisesti tunnistettuja ja viranomaisten jäljitettävissä. Samalla vahvistamme Ruokaviraston ja Tullin mahdollisuuksia puuttua epäselviin tai vaatimuksia rikkoviin tilanteisiin myös silloin, kun eläimen lopettaminen tai tuotteen hävittäminen on viime kädessä välttämätöntä eläintautien leviämisen estämiseksi. Omasta lemmikistä luopuminen on raskasta, eikä sellaisia päätöksiä tule omistajien puolesta tehdä ilman tarkoin lakiin määriteltyjä perusteita. Tämä on linjassa sekä EU-sääntelyn että viime vuosien eläintautitapausten osoittaman tarpeen kanssa.

Arvoisa puhemies! Lemmikit ovat monille perheenjäseniä. Niiden terveydestä huolehtiminen ei ole vain hallinnollinen velvoite vaan osa laajempaa eläinten hyvinvoinnin ja kansanterveyden kokonaisuutta. Tällä esityksellä Suomi jatkaa pitkäjänteistä työtä eläintautien torjunnassa eli rakkaiden lemmikkiemme turvallisen ja terveen arjen takaamisessa. Samalla pystymme varmistamaan, että rajanylitykset ovat turvallisia sekä lemmikeille it-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2026 vp

selleen että koko perheelle. Maa- ja metsätalousvaliokunta on huolellisesti käsitellyt esityksen ja tehnyt siihen tarkentavia muutoksia, joiden myötä se on nyt entistäkin valmiimpi. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Seppänen.

16.31 **Sara Seppänen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan muutoksia eläintautilakiin sekä eläinten ja eräiden tavaroiden tuontivalvontaa koskevaan lakiin. Muutokset ovat tarpeen, koska Euroopan unionin lemmikkieläinasetus kumoutuu ja eläinterveys säännösten soveltaminen alkaa 21. huhtikuuta tänä vuonna.

Esityksen tavoitteena on saattaa Suomen kansallinen lainsäädäntö vastaamaan näitä EU:n muutoksia, ja kyse on pääosin teknisestä tarkennuksesta, kuten viittausten päivittämisestä uuteen säädöskehikkoon sekä eräiden määräyksenantovaltuuksien selkeyttämisestä. Viranomaisten tehtävät ja toimivallan jako pysyvät siis ennallaan, samoin lemmikkieläinten omistajiin kohdistuvat velvoitteet muiden kuin näiden kaupallisten siirtojen osalta.

Lisäksi tässä esityksessä täsmennetään Ruokaviraston ja Tullin toimivaltuutta tilanteissa, joissa toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuvissa eläimissä tai tuotteissa havaitaan sellaisia puutteita, joita ei voida korjata. Tavoitteena on varmistaa, että eläinterveyttä uhkaavat riskit voidaan hallita yhdenmukaisesti ja tehokkaasti. No, näissä lemmikkieläinten siirroissa tietenkin keskeinen näkökulma on tämä eläintautien leviämisen ehkäisy, ja tämän vuoksi näihin siirtoihin sovellettavat terveysvaatimukset ja valvontajärjestelyt ovat erittäin tärkeitä tässä kokonaisuudessa — erityisesti nyt rabies, joka on edelleen joissakin EU-maissa esiintyvä tauti, ja sen osalta korostuvat tietenkin nämä tarkat menettelyt. Valvontaan liittyvät ratkaisut vaikuttavat siihen, että tautiriskit voidaan torjua nimenomaan luotettavasti ja että säädösten noudattamista voidaan valvoa tehokkaasti näissä kaikissa tilanteissa.

Kaiken kaikkiaan esityksen pääpaino on lainsäädännön johdonmukaisessa päivittämisessä ja eläinterveydensuojelun varmistamisessa muuttuvan EU-sääntelyn puitteissa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elomaa.

16.33 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! On erityisen tärkeää ja myönteistä, että esityksessä vahvistetaan viranomaisten toimivaltuuksia ja selkeytetään vastuita tilanteissa, joissa lemmikkieläinten siirtoihin liittyviä vaatimuksia rikotaan. Tämä on olennaista eläintautien leviämisen ehkäisemiseksi ja kansanterveyden turvaamiseksi.

Neuvonnan ja ohjeistuksen merkitys on olennainen asia. Kansalaisten on saatava riittävän selkeää tietoa maahantulosäädöksistä ja vaadittavista rokotteista sekä muista maahantulon edellytyksistä. Näin voidaan estää tragedioita, joissa eläimiä joudutaan joko palauttamaan lähtömaahan tai jopa lopettamaan.

Valiokunta on tehnyt mietinnössään perusteltuja ja tarkentavia muutoksia, jotka parantavat sääntelyn täsmällisyyttä ja toimivuutta. Samalla on tärkeää, että valvonnasta vastaavien viranomaisten resurssit turvataan.

Kaiken kaikkiaan kyseessä on tasapainoinen ja tarpeellinen uudistus, jota on helppo kannattaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 27/2026 vp

Kiitos myös edustaja Häniselle, koska hän otti huomioon tämän lemmikkieläinten tärkeän aseman perheissä. On tärkeää, että kaikki sujuu sujuvasti, kun lemmikkieläin otetaan mukaan matkoille, ettei tule mitään vastoinkäymisiä ja jouduta muihin toimenpiteisiin, jotka johtavat ikäviin lopputuloksiin. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 192/2025 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.